

20/4/84

ELLLENGUATGE

La cautela

Com que la prudència i la cautela són virtuts molt recomanables, i com que l'honestedat intel·lectual indueix a mirar-s'hi molt abans de fer afirmacions categòriques, és ben enraonat d'introduir en el nostre discurs certes frases que indiquen una manca de seguretat absoluta en el que ens atrevim a dir, i que ms aviat formulem judicis personals que ja admetem que no hagin d'ésser compartits per tothom o que puguin ésser susceptibles de revisió. Solen ésser frases formades amb verbs com *creure*, *semblar* o d'altres del mateix camp semàntic, o amb mots i expressions adverbials com *potser*, *segurament*, *qui sap*, etc.

La introducció en un text de frases formades amb verbs com *creure* o *semblar*, amb les quals, com hem dit, matisem o atenuem una afirmació, es pot fer integrant-les plenament en una de les construccions del text mateix, com a oracions principals de les quals depèn l'oració amb què es formula l'afirmació o judici que es vol matisar, o bé com a frases incidents o incises, que re-vesteixen aleshores la forma d'oracions independents. No és, però, admissible que hom recorri a un sistema que podríem anomenar mixt, tal com és encara ben freqüent d'observar en els nostres textos, cosa que té la seva manifestació gràfica en la puntuació, especialment en l'ús de les comes, que són les que solen aïllar les oracions incises d'aquest tipus. Diríem, per tant, *Van esmentar només per damunt una qüestió que creiem que ha d'ésser objecte d'una consideració molt detinguda*, amb la forma del verb plenament integrada en la construcció, o bé *Van esmentar només per damunt una qüestió que, creiem, ha d'ésser objecte d'una consideració més detinguda*, en què *creiem* és una oració incisa, tal com marquen les dues comes entre les quals s'insereix, i que és, per tant, pel que fa la construcció, perfectament suprimible. Però no són, en canvi, construccions lícites, i haurien d'ésser evitades, "... una qüestió que, creiem, que ha d'ésser objecte d'una...", o bé "... una qüestió que creiem ha d'ésser objecte d'una..." en què hi ha una mala puntuació evident i indiscutible. Anàlogament, podem dir *La idea és bona, però em sembla que no es original* o bé *La idea és bona, però no és, em sembla, original*, amb una col·locació diferent de la frase incisa, però no "La idea és bona, però em sembla no és original" o "La idea és bona, però, em sembla que, no és original".